Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Број: 401-00-01292/2016-03
31. март 2016. године
Кнеза Милоша 20
Београд

На основу члана 16. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15),

министар финансија доноси

ПЛАН
УВОЂЕЊА РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА У ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ И ДОНОШЕЊА БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2017. ГОДИНУ

У оквиру спровођења реформе јавних финансија, у поступку припреме и доношења буџета Републике Србије 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. Родно одговорно буџетирање подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности.

На основу предлога Министарства финансија и Координационог тела за родну равноправност 28 директних корисника буџета Републике Србије били су укључени у „пилот пројекат увођења родно одговорног буџетирања”, од којих је њих 16 у својим финансијским плановима за 2016. годину дефинисало најмање један родно одговоран циљ и одговарајуће индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца, у оквиру једног или више програма или програмских активности.

До 2020. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15).

1. У поступку припреме и доношења буџета за 2017. годину, група од 28 корисника буџетских средстава треба да уради родну анализу расхода и издатака за 2016. годину, и то:

Ред. бр.	Назив корисника буџетских средстава
1	Народна скупштина Републике Србије
2	Министарство финансија
3	Министарство спољних послова
4	Министарство одбране
5	Министарство државне управе и локалне самоуправе
6	Министарство унутрашњих послова
7	Министарство привреде
8	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
9	Министарство правде
10	Министарство пољопривреде и заштите животне средине

11	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
12	Министарство здравља
13	Министарство рударства и енергетике
14	Министарство културе и информисања
15	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
16	Министарство омладине и спорта
17	Министарство трговине, туризма и телекомуникација
18	Републички секретаријат за јавне политике
19	Републички завод за статистику
20	Српска академија наука и уметности
21	Комесаријат за избеглице и миграције
22	Канцеларија за европске интеграције
23	Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом
24	Канцеларија за Косово и Метохију
25	Канцеларија за људска и мањинска права
26	Канцеларија за управљање јавним улагањима
27	Генерални секретаријат Владе
28	Канцеларија за сарадњу с медијима

На основу родне анализе наведени корисници буџетских средстава треба да формулишу, у оквиру једног или више програма или програмских активности, најмање један циљ и одговарајуће индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца, тако да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани по полу.

У постављању циљева и припреми програма, односно програмских активности корисници буџетских средстава треба да користе релевантне националне стратегије и анализе, као што је Национална стратегија за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године са Акционим планом за период од 2016. до 2018. године.

2. Послове координације активности у области техничке и стручне подршке увођењу родно одговорног буџетирања спровешће Министарство финансија, у сарадњи са Координационим телом за родну равнопоравност и другим релевантним институцијама.

3. Саставни део овог плана чини Упутство за увођење родно одговорног буџетирања.

4. Овај план објавити на интернет страници Министарства финансија и доставити корисницима буџетских средстава из тачке 1. овог плана, као и Координационом телу за родну равноправност.

МИНИСТАР

др Душан Вујовић

УПУТСТВО ЗА УВОЂЕЊЕ РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА

Република Србија је посвећена континуираном подизању квалитета управљања јавним финансијама које ефективно одговарају на потребе свих њених грађана и грађанки. Родно одговорно буџетирање доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских политика.

На основу предлога Министарства финансија и Координационог тела за родну равноправност Владе Републике Србије, 28 буџетских корисника на националном нивоу чине прву групу буџетских корисника који уводе елементе родно одговорног буџетирања у своје предлоге финансијских планова за 2017. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године.

Наведени органи у обавези су да у својим финансијским плановима обезбеде:

- формулацију јасног циља који доприноси унапређењу равноправности између жена и мушкараца у одговарајућим програмима;
- формулацију бар једне активности у оквиру програма која ће допринети постизању циља унапређења равноправности између жена и мушкараца у одговарајућем програму;
- да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани на жене и мушкарце.

Потребно је укратко описати користи програма за жене и мушкарце (ако је могуће представити садашње податке о женским и мушким корисницима), уколико је доступно на основу анализе корисника програма. Уколико подаци који су потребни за родну анализу нису доступни, навести да ће 2017. година послужити за прикупљање почетних података.

Приликом описа сврхе програма потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др).

Приликом описа програма и образложења кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају, обавезно навести и активности/услуге које ће буџетски корисник спровести/пружити ради остваривања циља у коме је дефинисана родна компонента.

Постоје различити начини за „уродњавање", односно укључивање родне перспективе у циљеве и индикаторе у оквиру програмске структуре:

1. Постављање посебног циља за жене или мушкарце са циљем смањења неравноправности

Ово решење је пожељно тамо где се планира посебна, афирмативна мера, која за циљ има смањење или уклањање неравноправног положаја одређене групе. Пример овакве, циљане интервенције могао би да се нађе у програмима за развој женског предузетништва, циљаним субвенцијама у пољопривреди на секторе у којима су жене заступљеније, нпр. ратарство, или укључивању жена у ИКТ, тј. тамо где се издвајају наменска средства која су усмерена на одређену групу за коју постоје докази да је мање заступљена, у горем положају, или се суочава са додатним баријерама у приступу.

Табела 1: Пример 1

Циљ 1	Повећати заступљеност жена уписаних на СТЕМ смерове				
Индикатор 1.	Назив: Стопа жена уписаних на СТЕМ смерове	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				
Индикатор 2.	Назив: Стопа мушкараца уписаних на СТЕМ смерове	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				

Табела 2: Пример 2

Циљ 1	Повећати заступљеност мушкараца који користе одсуство ради бриге о деци				
Индикатор 1.	Назив: Стопа мушкараца који користе одсуство ради бриге о деци	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				
Индикатор 2.	Назив: Стопа жена које користе одсуство ради бриге о деци	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				

2. Узимање у обзир питања рода

Узимање у обзир питања рода тамо где, на основу постојећих анализа, већ имамо доказе о томе да је неопходно да се пажња усмери на родне аспекте проблема који решавамо. Нпр, питање безбедности у саобраћају има веома изражену родну димензију која се често игнорише, као и спречавање ширења ХИВ/АИДС-а или рака грлића материце.

Табела 3: Пример 3

Циљ 1	Развити родно осетљив приступ безбедности у саобраћају				
Индикатор 1.	Назив: Број студија о родним аспектима безбедности у саобраћају	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				
Индикатор 2.	Назив: Број родно остељивих мера у Годишњем плану безбедности	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				

3. Диференцирање циљева и индикатора тако да се експлицитно односе на жене и мушкарце

Где год се циљ односи на лица, грађане или запослене, интервенција подразумева експлицитно навођење чињенице да се циљ заправо односи на мушкарце и жене, грађанке и грађане, девојчице и дечаке и сл.

У том случају индикатори треба да буду разложени по полу и другим релевантним демографским карактеристикама које су битне за родну анализу или анализу ефеката политика уопште. Напомена: добра је пракса да се паралелно изражава и апсолутна вредност (број) уз проценат, тамо где је јединица мере иначе изражена у %.

Табела 4: Пример 4

Циљ 1	Повећати запосленост незапослених жена и мушкараца кроз укључивање у мере активне политике запошљавања				
Индикатор 1.	Назив: Стопа запослености жена	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				
Индикатор 2.	Назив: Стопа запослености мушкараца	Базна вред.	2017	2018	2019
	Коментар:				